

Ons dagelijks leven van de laatste honderd jaar is er sinds 16 december 2017 weer wat overzichtelijker op geworden. Met een kalenderjaar als houvast wil het vernieuwde Huis van Alijn in Gent de dialoog tussen de generaties bevorderen.

Nieuwe presentatie **Huis van Alijn** MUSEUM VAN EMOTIES

FOTO: MICHEL DEVIJVER

EEN JAAR, EEN LEVEN De laatste verandering in het Huis van Alijn was geleden van 2005 toen er stijlkamers werden ingericht. Deze keer ging het museum van het dagelijks leven elf weken dicht om een nieuw museumverhaal uit te werken. Met conservator Els Veraverbeke praten we erover in één van de voormalige godshuisjes die zich uitstekend lenen tot een 'huiskamergevoel': "Tradities, gewoontes en rituelen die (n)ooit voorbijgaan, daaraan hebben we ons museumverhaal opgehangen. De collectie bestaat bij de gratie van onze bezoekers. Zij zijn onze ervaringsdeskundigen. Een kalender was een voor iedereen herkenbaar vertrekpunt."

Het museumparcours begint en eindigt op 31 december, maar tegen dan heb je ook zowel een levenscyclus als een etmaal doorlopen, met 's ochtends alvast de dwingelandij van de wekker en de geur van koffie.

"Onze fysieke objecten roepen ook ontastbare associaties op. We laten een selectie nieuwjaarsbrieven van onze kapoenen zien, met vroeger wel erg godsvruchtige voornemens, maar

daarbovenop word je uitgenodigd om er nog eens een voor te lezen. Wat voor de ene een *moment de gloire* was, zal voor de andere eerder een traumatische ervaring geweest zijn. Elders kan je de openingsdans van je huwelijksfeest herdoen. Naast de paternosters, beschermende Sint-Christoffelbeeldjes of handjes van Fatima zijn er in de kamer rond 'geluk en ongeluk' ook een aantal lege schapjes. Er is plaats voor individuele invullingen. In de kamer rond afscheid nemen is er een oud filmpje over een begrafenisstoet te zien. Met de bril van vandaag op vinden we dat een beetje raar, omdat we intussen vervreemd zijn van de dood. Oude foto's van feestgangers en geliefden van vroeger kunnen ook de indruk wekken dat het er vroeger preuts aan toeging, maar er waren de liedjes met dubbele bodems en de *suggestie* van een décolleté. Of het vroeger beter of slechter was? Het was in elk geval anders en dat laten we zien en ervaren."

Van het aangeleverde materiaal uit familiealbums werden ouderwetse fotoalbums, met ritselende tussenvellen, samengesteld. Met de collectie *home movies* maakte kunstenaar Jasper Rigole voor elke museumkamer een eigenzinnige montage.

"De oorlog en samen tafelen lopen als een rode draad door het dagelijks leven van de voorbije eeuw. In vroegere edities van *Ons Kookboek* werd een ei nog aangeraden om de puree 'voedzamer' te maken. Een oorlogskookboek laat zien hoe je ondanks alles toch verschillende schotels op tafel kan toveren, terwijl het eigenlijk allemaal variaties op aardappelgerechtten zijn. In een brief uit 1914 schrijft een naar De Panne gevlucht Belgisch meisje aan de koningin dat de Sint niet gekomen is. Deze schrijvende brief uit het Archief van het Koninklijk Paleis kon omwille van zijn historische en actuele betekenis niet ontbreken."

In de kamer rond geluk en ongeluk zijn er naast paternosters en allerlei geluksbrengers ook lege schapjes die plaats bieden aan een individuele invulling

FOTO: MICHEL DEVIJVER

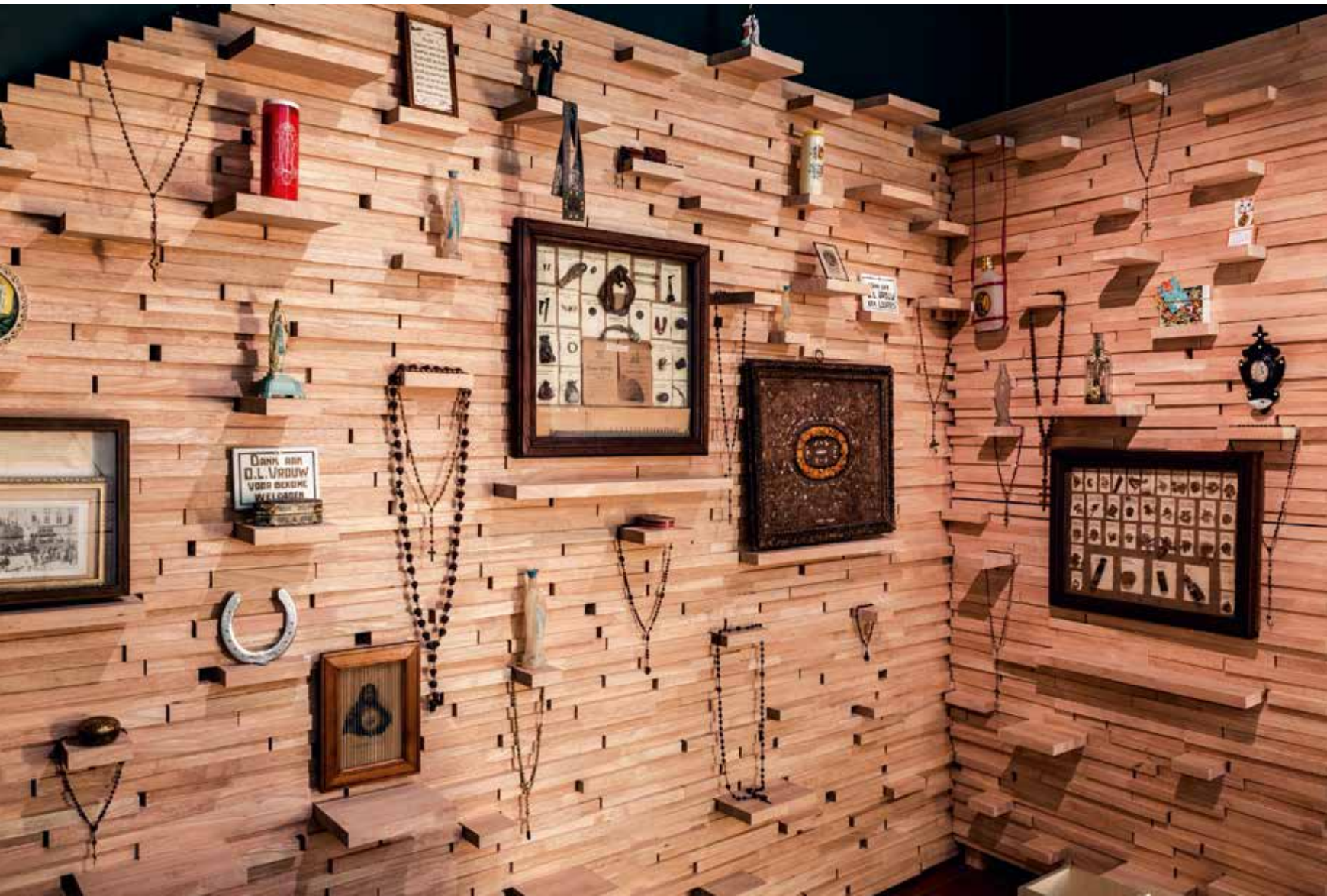
INCLUSIEF “Het publiek – iedereen! – zo gastvrij mogelijk onthalen staat hoog aangeschreven in het museum. Daarom hebben we recent een inclusionsmedewerker aangeworven. We hoorden vaak dat kinderen met autisme niet mee naar het museum waren gekomen op klasuitstap. Dat is wat je als museum niet wil. Je wil er voor iedereen zijn. Van Britse musea hebben we geleerd dat behalve een duidelijke opstelling ook de voorbereiding en nazorg belangrijk zijn. Vooraf bieden we een bezoekersgids aan om te anticiperen op de prikkels die kunnen verwacht worden, achteraf wordt uitgeleide gedaan om het bezoek goed af te ronden. De multisensoriële prikkels hebben we controleerbaar proberen te houden. Je wordt niet overweldigd door geluiden of geuren.” Zo geeft een neus-icoon aan dat je met behulp van een balgje de geur van bruine zeep kan verstuiven, en een vinger-icoon dat je de oude koffiemolen mag aanraken waardoor je het geluid ervan te horen krijgt (Aifoon vzw).

“Toch kunnen visuele prikkels nog altijd te veel emoties losmaken. We zijn nu eenmaal een museum van emoties. We hebben daarom bewust ook rustkamers voorzien waar geen

Oude foto's van geliefden wekken de indruk dat het er vroeger nogal preuts aan toeging, maar...

COLLECTIE HUIS VAN ALUIN, GENT

In elke museumkamer is een montage van Jasper Rigole te zien met fragmenten uit de collectie *home movies*

Een nieuwjaarsbrief uit 1958, bezoekers worden uitgenodigd om er nog eens één voor te lezen
COLLECTIE HUIS VAN ALIJN, GENT

collectiemateriaal te vinden is. En bij wie niet meer goed ter been is, komt het Huis van Alijn zelf op bezoek in woonzorgcentra met expo's op maat. 'Het huis van Alijn op bezoek: De Zesdaagse' over het baanwielrennen reist al sinds 2016 rond tussen woonzorgcentra. Vanaf 4 mei wordt het totaalpakket *Kermis* aangeboden. Misschien kan de plaatselijke fanfare langskomen of delen we majorettestokken uit de gebruikerscollectie uit? Met de BeleefTV, een Nederlands initiatief, is er ook een digitaal luik aan verbonden. Het is een grote tablet die ook door mensen in een rolstoel gemakkelijk gebruikt kan worden. Niet allerlei informatie doorgeven is het hoofddoel, wel de mensen iets laten herinneren."

SCHARNIERMOMENTEN Het is nog even wachten vooraleer de volledige collectie van het Huis van Alijn geregistreerd en verhuisd is naar de Gentse collectiedepots van de Ghelamco Arena. Via de nieuwe website zal vanaf 2019 een representatieve selectie te zien zijn – geen vijftig soortgelijke strijkij-

zers – vergezeld van verloren gegane of verloren gaande kennis. Wie weet nog dat we pannenkoeken eten op 2 februari, Maria-Lichtmis, omdat rond die tijd de knechten voor het nieuwe seizoen verwelkomd werden?

"In veel musea is beleving en het oproepen van emoties belangrijk, maar in het Huis van Alijn zijn emoties ook nog eens het onderwerp van het museum. Hier worden de grote en kleine emoties bewaard en onderzocht. Waarom zitten er bijvoorbeeld heel weinig teddyberen of doopkleedjes in de collectie? Zelfs al hebben de doopkleedjes uit grootmoeders tijd bij de meeste mensen geen gebruikswaarde meer, toch wordt daar moeilijk afstand van gedaan. Bij giften luisteren we naar die persoonlijke verhalen. Mensen komen met het Huis van Alijn vaak in aanraking op scharniermomenten in hun leven, bijvoorbeeld als het ouderlijk huis wordt leeggehaald."

"Behalve de objecten en het beeld- en audiomateriaal bestuderen, heeft het museum ook de opdracht om onderzoek te doen naar de tradities, gewoontes en rituelen zelf. Zo bleek

Een koffiemolen uit de tijd van toen: die staat dichterbij de toekomst dan we denken
COLLECTIE HUIS VAN ALIJN, GENT

dat we nog geen ‘roze doos’ hadden, die blijkbaar al sedert 1953 aan jonge moeders wordt aangeboden. Een oproep leverde een roze doos uit de jaren 1970 op met de inhoud intact.”

In de museumkamer rond geboorte, waarover de Katholieke Kerk tot diep in de twintigste eeuw waakte, hangt ook een feministische affiche met de slogan *Wij willen kinderen als 't ons past*. Ook louter door de plaatsing – houten, mechanische koffiemolen naast plastic koffiezetmachine – ga je vanzelf nadenken over bijvoorbeeld ons consumptiegedrag. “Daaruit blijkt al eens dat de toekomst dichterbij het verre dan bij het nabije verleden aansluit, kijk maar naar de nieuwste machines met ingebouwde koffiemolen.” Nu we er erop zitten te kijken, hoeveel emotie kan een koffiekopje niet allemaal losmaken?

–

AN DEVROE

INFO – Huis van Alijn – Open: maandag en dinsdag, donderdag en vrijdag van 9 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur (tijdens de schoolvakanties en op feestdagen van 10 tot 18 uur) – Gesloten: woensdag – Kraanlei 65, 9000 Gent – T 09 235 38 00 – www.huisvanalijn.be – **ARCHIEF** Het Huis van Alijn-Museum van de dingen die voorbij gaan: OKV 2001, nr. 3 – www.tento.be

Gratis bij uw abonnement

Zoom in op

Wist u dat u OKV ook op uw telefoon, tablet of computer kunt lezen? En dat u kan inzoomen op de kunstwerken?

U hoeft enkel naar okv.musebooks.world te gaan en de BookKey code te gebruiken.

BookKey T3SJ-UCGA-H9FX